

STUDENTEN WEEKBLAD

REDACTEUREN:

15^e Jaargang.
No. 24.

H. S. v. LENNEP, O. Z. v. SANDICK, H. G. J. SCHELLING, H. SALOMONSON,
H. C. SMETHLAGE, W. MAAS GEESTERANUS, MEJ. H. VAN GENNEP.
ORGAAN VAN DE CENTRALE COMMISSIE VOOR STUDIEBELANGEN.

Vrijdag
11 April '13.

Dit blad verschijnt Donderdags, behalve in de vacantiën. De abonnementsprijs is f 3,50, bij vooruitbetaling f 3,— per jaar. De jaargang loopt van 1 October tot 30 September.
De prijs der advertentiën is 10 cents per regel.

TECHNISCHE BOEKHANDEL EN
DRUKKERIJ J. WALTMAN Jr.
— DELFT. —

Inzendingen te bezorgen vóór Dinsdag-
middag 4 uur aan het Redactie-adres:
VLAMINGSTRAAT 34.

Inhoud.

Uit de Delftsche wereld.

Meer mannelijke leden in het D.S.C. en de S.P. door
J. Goudriaan Jr.

Gedachten en gedichten.

Traditie, door S.
Avond, door J. v. R.
Liedje, door Norman Zomer.
Uit d'eeuwig-jonge Wereld, door A. J. K.

Ingezonden.

Steunt de uitgesloten Sigarenmakers.
Ingezonden, door X.
Geheelonthouding, door H. Salomonson.

Vereenigingsleven.

Onze Vloot.

Lezingen.

De Sociaal-demokratiese Levensbeschouwing, door J. G.

Boekbespreking.

De eendracht van het land, door H. C. S.
Maandblad voor Vrouwenstudie.
De Electronen theorie.

Studiebelangen.

Centrale Commissie.
Nederl. Staatscourant.

Ingekomen boeken.

Technische Hoogeschool.

Berichten en mededeelingen.

Correspondentie.

Lijst van Vergaderingen.

Agenda.

Uit de Delftsche wereld.

Meer mannelijke leden in het D. S. C. en de S. P.?

In het algemeen is het niet gewenst op grond van verslagen van debatingavonden een openbare gedachteswisseling te voeren over hetgeen daar door den inleider is ten berde gebracht. De verslagen zijn doorgaans te beknopt en onvolledig dan dat dit, zonder grove miskenning van de bedoelingen des sprekers mogelijk zou zijn. Waar echter de heer Roessingh van Itersen er blijkbaar prijs op stelde zijn denkbeelden over hervorming van het studenten-gemeenschapsleven algemeene bekendheid te geven, kan het hem niet onwelkom zijn tans reeds de mening over zijn plannen te vernemen zoals deze *buiten het Corps* gevonden wordt. Verder dient voorop gesteld dat ik alle argumenten welke R. v. I. aanvoert van zuiver Corps-standpunt, intact laat. De bedoeling is uitsluitend te toetsen in hoeverre de door hem voorgestelde wijzigingen van belang kunnen worden geacht voor de buitenstaanders, voor degenen dus, die, volgens R. v. I. „in het Corps moeten worden gehaald”.

De gedachtegang zoals hij deze heeft ontwikkeld laat zich kort aldus samenvatten: Het Corps is voor de massa der niet-leden te duur, verlaagt dus de contributie en zij zullen Corpslid worden. Om te beginnen lijkt mij zijn uitgangspunt niet juist, althans onvolledig geformuleerd. Zonder twijfel zijn financiële redenen in eerste instantie beslissend; maar zij zijn het niet alléén. Door de jarenlange afsluiting van het Corps voor studenten beneden een bepaalde financiële draagkracht heeft zich daarbinnen een eigenaardig

samenstel van tradities en mos ontwikkeld, zijn hoogtepunt bereikend in de groentijd dat voor buitenstaanders onbegrijpelijk en onaannemelijk is. Door het stelselmatig weren van alle nieuwe elementen is het gelukt dit in stand te houden tot een tijd dat het voor de buitenwereld niet anders kan zijn dan een interessante antikieiteit of (wat meer samenvalt in de Geschiedenis) een barbaars anachronisme. De „homines novi” in de studentenwereld, wien niet door familietraditie eerbied is ingeschapen voor deze instellingen, voelen die als een belemmering, zij het ook dat deze niet zo direkt werkt als de financiële. En de enkelen onder hen die deze laatste kunnen overwinnen, kunnen zich toch, éénmaal binnengekomen, nooit recht thuis voelen.

Zonder twijfel, zij hebben het gebruik van leeszaal en bibliotheek, het recht de kroeg te bezoeken en mogen daar zelfs (als er plaats is!) hun diner gebruiken. Maar zij zijn niet als *werkelijk gelijkberechtigden* opgenomen in het vereenigingsverband; zij zijn niet „betrokken in de banden van corps en kroeg”; hun stem wordt overstemd omdat zij niet harmonieert in „d' aloude corpsakkoorden”; men spreekt van hun clubs slechts als van „het zootje” met minachtend neusophalen. Nooit kwam uit hun kringen een Senator, nooit werden hun wensen, als zij tot uiting kwamen welwillend aangehoord. En zij *berusten* er in, verliezen alle belangstelling in organisatiezaken en bedanken in hun derde of vierde jaar als lid.

Nu wil de heer R. v. I. de contributie verlagen en vele studenten (wellicht alle) die vroeger beneden de streep stonden, komen er boven. Als zij toetreden zal dan de toestand beter worden? Zullen zij zich doen gelden? Zal er werkelijk iets als een allen omvattende Corpsband mogelijk worden? Of zal de gehele verandering neerkomen op een belangrijke vermeerdering van het nominaal aantal Corpsleden?

Wanneer de heer R. v. I. dat laatste meent zal hij — die immers door de wijziging niet alléén en zelfs niet allereerst Corpsbelangen wil dienen — moeten aantonen dat dit *2e Rangs Corpslidmaatschap te verkiezen is boven het lidmaatschap van den Studentenbond*. Voorlopig komt het omgekeerde mij juist voor. Immers: een werkelijk ontwikkeld vereenigingsleven kan slechts plaats hebben tussen leden, die een vrij gelijke mate van welstand bezitten. Kan hiervan soms afgeweken worden waar het een utiliteitsvereeniging of zelfs waar het een debatingclub geldt, voor een *gezelligheidsvereeniging* moet deze eis ongetwijfeld gesteld worden. Wordt daar niet aan voldaan dan zal — tenzij het gemeenschapsgevoel voldoende ontwikkeld is om op de meerdere rijkdom geen meerdere aanspraken te willen grondvesten, en dit is voorlopig uitgesloten — er een scheiding ontstaan, naar financieel vermogen; de „mindere broeders” zullen in elk opzicht worden achteruit gedrukt door de rijkere. Dat deze toestand sedert lang in het D. S. C. zo bestaat, wordt door niemand ontkend. Is het nu, dat in het oog houdend, voor den nieuw aangekomene niet beter zich aan te sluiten bij den D. S. B., die hen minder geven zal, wat leeszaal en bibliotheek betreft; maar waar hij ook missen zal het drukkend besef van te horen tot „de arme lui die geduld worden” en waar hij vinden kan de warmte der kameraadschappelijke samenwerking.

Hierop past dus slechts één konklusie:

Verlaging van Corpscontributie maakt allermiinst den D. S. B. overbodig.

Ten slotte: de heer R. v. I. voelt voor de eenheid der studentenmaatschappij. Ook mij is deze eenheid sympathiek. Maar het is geen van zelfsprekend aksioma, dat zij onder

alle omstandigheden zou moeten worden nagestreefd; ook met totale negatie van de belangen van een gehele groep.

De maatschappelijke ontwikkeling welke er toe geleid heeft dat de studenten uit de meest verschillende maatschappelijke kringen kwamen, heeft het onmogelijk gemaakt dat deze zich als gelijkberechtigden kunnen voelen binnen de band van één organisatie.

Het Corps als histories gegroeid organisme is te hecht verbonden aan mos en traditie, aan standsbevoorzichtiging dan dat het zich van deze zonder ernstig levensgevaar zou kunnen losmaken.¹⁾

De Bond als vereniging der nieuwe, financieel zwakkere elementen in de studentenwereld, die geen bijgelovige eerbied hebben voor overgeleverde instellingen, moet vasthouden aan den eis: gelijkberechtiging voor alle leden.

Een compromis daartussen is niet mogelijk.

J. GOUDRIAAN JR.

¹⁾ Dit is dan ook nooit voorgesteld, noch in het democratische tijdperk Bakker-Schut, v. d. Waerden, noch door de tegenwoordige hervormers.

Gedachten en Gedichten.

Traditie.

Zoals aan oude folianten
Een geur is van ik-weet-niet-wat,
Zweeft de herinnering vroeger dagen
in iederen studentenstad.

In Leiden zijn het rotte blâren
uit piëteit hoog opgehoopt,
In Utrecht zijn het lange namen
waarmeê de upper-ten gedoopt.
In Amsterdam de corpsbaretten
die men pas na een groentijd koopt,
In Groningen geheime zeden
waartoe men de novieten noopt.
In Wageningen erwtenranken,
met touwtjes netjes opgeknoopt,
In Delft zijn 't bruin-kartonnen rollen
waarmee men 60 jaar reeds loopt!

S.

Avond.

De schepen in de haven liggen stil;
Zacht streelt de wind het avond-donkre water,
Dat even rimpelt. En een huid'ren gaat er
Door mijn gemoed, dat niet berusten wil.

Sereene stilte van de wijde nacht,
Die vol zijt van niet uit te zeggen weemoed,
Gij buigt mijn bange ziel tot stille deemoed
Wijl zij in U zichzelf heeft weggedacht. —

Delft, April 1913.

J. v. R.

Liedje.

Ik weet een simpel liedje,
Dat ik wel nooit vergeet,
Omdat het spreekt van tranen
En schrijnend liefde-leed;

Omdat het spreekt van oogen,
Blauw als de hemel rein,
En van geslagen wonden,
Die niet te heelen zijn;

Omdat het spreekt van lachjes,
Die mij niet zijn gegund,
Van wat zoo mooi geschieden,
En toch niet heeft gekund.

Ik weet een simpel liedje,
Een liedje van veel leed!...
Och, dat jou kleine hartje
't Mij nóg vergeten deed. —

1913.

NORMAN ZOMER.

Uit d'eeuwig-jonge Wereld.

Motto: Es ist eine Lust zu Leben.
(A. DÜBER.)

Kunstenaars gaan 't leven zien, zoals zij 't in hun Werken geven, noodzaak'lik geven **moeten**, „aus inneren Notwendigkeit”.

Straks leert 't de Massa **du**s ook zien, zij zegt dan dat 't „zo is”. Toch alles slechts Symbool; zo ook de perspektief.

Gezegde „innere Notwendigkeit” de rotsgrond jonger Godsdienst vormt, die 't Ego oplost in het Al. Een Mens slechts Werktuig der Idee.

In schilderkunst een Pijl schiet henen, „snel langs Millet, van Gogh, Cézanne, le Fauconnier, — om naast Kandinsky de Profet — — trillend in te treffen: de Idee beheerst de Vorm! De Vorm is slechts Symbool.

Lijn, Vorm, en Kleur en Klank, zij horen bij elkaar: Vertolkers der Idee.

Verwijder U! conventie, sleur!

Gij Primitieve, Boer en Kind thans uwe Schouwing!
Zij vormt de Blokken onzer Bouwing tot violette Rotskultuur.

A. J. K.

Noot van de Redactie:

Ter verduidelijking merkt de Redactie op, dat dit stuk van Futuristische strekking wil zijn.

Ingezonden.

Steunt de uitgesloten Sigarenmakers.

Reeds vijf weken lang zijn 5000 sigarenmakers van den arbeid uitgesloten.

De feiten welke tot dien toestand hebben geleid zijn bekend: Na maandenlange vruchteloze onderhandelingen tussen het Patroonsverbond en de samenwerkende vakverenigingen over verhoging van de bestaande stuklonen werd ten slotte besloten te Rotterdam, Gorkum en Dordrecht de staking te proklameren. De patroons antwoorden hierop met de algemene uitsluiting van alle georganiseerden over het gehele land.¹⁾

De billikheid der door de arbeiders gestelde eisen is door weinigen betwijfeld. Wanneer men weet dat de gemiddelde weeklonen zelden komen boven f 12.— waarvoor een 13 à 14 urige arbeidsdag nodig is; wanneer men daarbij bedenkt dat deze arbeid *soms geheel* en anders gedeeltelijk wordt verricht in *huisindustrie* waarbij vrouw en kinderen moeten meehelpen; dat vele sigarenmakers dit loon eerst kunnen bereiken door lange avonden dienst te doen in allerlei bijbaantjes dan verwondert het ons niet dat de Arbeidsinspectie in haar Rapport²⁾ kan konstateren dat hier is „een tekort aan rust, ontwikkeling en ontspanning.” En dan doet het ons goed dat door de bevruchtende werking der vakvereniging ook in de harten dezer misdeelden is gerijpt een verlangen naar minder ontbering, naar rustig huiselijk leven en dat zij met kracht en zelfbewustheid opkomen voor de eis die hun dit moet verschaffen: loonsverhooging.

Het motief voor de weigering der patroons luidde zoals het doorgaans luidt wanneer arbeiders om verbetering vragen: „het bedrijf kan het niet lijden.” Zij die met eenige aandacht den afloop der glasblazersstaking te Delft gevolgd hebben, weten wat zulk een argument betekent en voor den onwetende en voorzichtige het volgende: De sigarenindustrie komt tot op heden in alle officieele beschrijvingen als „een bloeiende industrie”,³⁾ die uitstekende resultaten afwerpt (voor de patroons). Sterker nog: Er zijn patroons die de uitgeslotenen financieel steunen; patroons, die hun arbeiders het loon doorbetalen, doordrongen als zij zijn van de onrechtvaardigheid die er ligt in het brute machtsgebruik.

En zeker zijn er in het Patroonsverbond stemmen opgegaan de zaak niet op de spits te drijven, alle menschelijk rechtsgewoel niet te onderdrukken. Maar sterker dan deze etiese overwegingen sprak het eigenbelang van de meerderheid en de uitsluiting kwam. Wat het betekent voor de arbeidersklasse als deze sláágt, als de sigarenmakers door den

¹⁾ Brabant uitgezonderd.

²⁾ Onderzoekingen naar de toestanden in de Ned. Huisindustrie. Uitgave v. Dep. v. Landb. Handel en Nijverheid. Dl. VII pg. 129. Aan dit rapport zijn ook de voorafgaande gegevens ontleend.

³⁾ o. a. in het bekende boek van Mr. EVERWIJN, dat de vreemde-lingen in 1913 over de toestand des lands moet inlichten.

honger gedreven hun eisen laten vallen, is duidelijk. Dan zal niet alleen in deze industrie een verbetering zijn mislukt en voorhands onmogelijk gemaakt, dan zal dit terugwerken op de arbeidsverhoudingen over geheel Nederland. Want dan zal overtuigend gebleken zijn dat de georganiseerde arbeiders van het geheele land niet bij machte waren weerstand te bieden aan de patroonsorganisatie van één bedrijf en voor zeer langen tijd zal het onmogelijk zijn in eenige industrie belangrijke verbeteringen te verwerven.

De arbeidsklasse heeft getoond de gevolgen van een eventuele nederlaag volkomen te beseffen. Op den oproep om steun door het Nederl. Verb. v. Vakverenigingen gedaan is een gestadig vloeiende bron van inkomsten geopend. De Alg. Ned. Diamantbew. Bond gaf het voorbeeld door direkt f 25000 beschikbaar te stellen; in het geheel is reeds f 120.000 aan den strijd ten koste gelegd en nog is van wijken geen sprake.

Maar niet de arbeidersklasse alléén heeft belang bij het mislukken der uitsluiting. Zij allen die voelen voor verbetering der arbeidstoestanden, die erkennen dat deze verbetering doorgaans slechts verkregen kan worden door de kracht der vakvereniging, die begrijpen dat het slagen der uitsluiting, verzwakking voor langen tijd van deze kracht ten gevolge heeft, staan in deze aan haar zijde.

En omdat wij overtuigd zijn dat er onder de Delftse Studenten vele zijn die, wanneer dit alles hun maar eenmaal klaar voor oogen staat, zich gedrongen zullen voelen in dezen strijd te steunen hebben wij dezen oproep geplaatst.

Dat het resultaat onze verwachtingen overtreffe!

A. F. BAKHOVEN, Koornmarkt 53.

G. TH. BRUYN, Koornmarkt 53.

J. GOUDRIAAN, Koornmarkt 38.

W. J. v. D. MEULEN.

D. VULSTAR.

N.B. Bijdragen te zenden aan de eerste twee ondertekenaars; de inkomsten worden verdeeld evenredig aan de ledentallen der organisaties.

Wij lezen in de officiële oproeping voor de propaedeutische examens vóór de zomervacantie de volgende zinsnede. „Den candidaten worden uitgenoodigd” enz.

Wij raden de candidaten, aldus toegesproken, aan, het verslag van de T. H. te lezen waarin geklaagd wordt over het slechte Nederlandsch der examinandi.

X.

Geheelonthouding.

Méer dan tevoren roeren zich tegenwoordig de geheelonthouders in Delft, en met onverflauwd enthousiasme verwachten zij de resultaten van hun streven; feitelijk tweevoudig waar zij voor het volk — zooals door hun laatste tentoonstelling — en voor maatschappelijk meer bevoorrechten werken.

Nu is het tragische van de kwestie dat de laatsten slechts sympathie gevoelen voor het eerstgenoemde streven, en dit is logisch:

Hoe kunt gij zuchten over het gebrek aan belangstelling mijnheer Foest, waar gij uwe waarschuwingen richt tot een geheel onschuldige menigte want in Delft wordt niet gedronken!! Dit klinkt u vermoedelijk paradoxaal, en onmiddellijk zal u een tafreel voorstaan van de societeitszalen op het bitteruur, waar gij zowel drankelken als limonadeglazen en trekpotjes mocht ontwaren, maar juist dit verzekert den onschuld van ons drankgebruik.

Een cylinder zonder ruimte kunt gij bezwaarlijk construeeren, maar wél kunt gij dankbaar zijn die tot een minimum beperkt te zien.

Zoo kunt gij ook den financieel daartoe potente een luttele dosis alcohol gunnen, en deze clementie tevens verwachten van meisjes-studenten, zonder u bijna te bezondigen aan een vloek over hunne eventuele a. s. echtgenooten of kinderen.

A. SALOMONSON.

Vereenigingsleven.

„Onze Vloot”.

Aan de Delftsche Studenten.

In Mei 1906 werd te 's Gravenhage opgericht de Nederlandsche Vereeniging „Onze Vloot”, welke vereeniging reeds voldoende hare levensvatbaarheid bewees en thans 6000 leden telt, over 23 afdeelingen verspreid.

Ook te Delft zal thans een afdeeling verrijzen; er vormde zich reeds een Voorloopig Comité, bestaande uit burgersingezetenen en studenten teneinde tot de oprichting eener afdeeling te komen en vele teekenen wijzen er op dat hunne pogingen met succes zullen bekroond worden.

De Vereeniging stelt zich ten doel, onafhankelijk van politieke partijen, de kennis van en de belangstelling in de Nederlandsche Zeemacht aan te kweeken en te versterken bij alle Nederlandsche onderdanen in het Moederland, in de Koloniën en in het Buitenland, (art. 3 der statuten).

Uit het hierboven aangehaalde artikel volgt dus, dat de Vereeniging zich wendt tot alle Nederlanders, ongeacht politieke kleur of godsdienstige gezindheid, vereenigd slechts door de overtuiging, dat Nederland, wil het zijn zelfstandigheid en zijn rang als groote koloniale mogendheid behouden, eene zeemacht noodig heeft, zoo krachtig als de geldmiddelen des Rijks en die zijner Koloniën toelaten.

De Vereeniging meent niet dat Nederland in de tegenwoordige omstandigheden een zeemacht behoort te onderhouden, waardoor het aanspraak zou kunnen maken op eene plaats onder de mogendheden van den eersten rang.

Zij meent echter wél dat de weerkracht des lands ook ter zee zoo sterk behoort te zijn, dat zij redelijkerwijze geacht kan worden in staat te wezen tot handhaving der zelfstandigheid van het vaderland en tot behoud der Koloniën.

Redelijkerwijze. — Indien het geval zich voordeed dat eene zeemogendheid van den eersten rang een oorlog ondernam met het doel om het Rijk in Europa of de Nederlandsche koloniën te veroveren, zonder dat anderen zich in dien strijd mengden, dan zou geen Nederlandsche Vloot sterk genoeg kunnen zijn om dusdanigen aanval op den duur te weerstaan.

Dit onderstelde geval behoort echter geenszins tot de waarschijnlijkheden der toekomst.

De verhoudingen in de wereldpolitiek wijzen veeleer op de mogelijkheid, dat Nederland in een oorlog tusschen andere mogendheden wordt betrokken, hetzij tot handhaving zijner neutraliteit, hetzij doordien het aangaan van een bondgenootschap de aangewezen gedragslijn bleek te zijn.

Voor dergelijke mogelijke gebeurtenissen der toekomst gewapend te zijn, is zoowel mogelijk als noodzakelijk.

Slag te leveren in open zee tegen de vloot eener zeemogendheid van den eersten rang kan de taak onzer zeemacht niet zijn, maar wel is het noodzakelijk, dat Nederland in staat zij, de kustlijn, voor zoover kwetsbaar, en de havens te verdedigen tegen een landing of blokkade, of ook de neutraliteit in zijne territoriale wateren te handhaven; dit laatste voornamelijk met het oog op de niet Europeesche, in Azië gevestigde volkeren, waarvan er reeds zijn, die met een begeerig oog onze Koloniën gadeslaan.

Het is noodzakelijk dat, indien in de Aziatische wateren een strijd tusschen verschillende mogendheden ontbrandt, Nederland niet door machteloosheid gedwongen zij lijdelijk toe te zien. Want dan zouden de bezittingen van het aldus lijdelijk gebleven Nederland aan den overwinnaar, wie hij ook zij, zonder slag of stoot in den schoot kunnen vallen.

Een Rijk, welks zelfstandigheid en welks koloniaal bezit enkel zouden berusten op den onderlingen naijver der omringende mogendheden of alleen zoude afhangen van de genade van enkele groote Rijken, zou die zelfstandigheid en dit koloniaal bezit zien verdwijnen, zoodra machtsverschuiving het evenwicht tusschen de omringende rijken verbroken had.

Ging Nederland er toe over, zijn weerkracht te land of ter zee te verwaarloozen in het vertrouwen op den naijver der omringende mogendheden, het zou zijn zelfstandigheid en zijne bezittingen beide onherroepelijk verloren zien gaan, van het oogenblik af, dat een der omringende mogendheden het overwicht zou winnen over de andere.

Het is derhalve noodzakelijk — en het is tevens mogelijk — dat Nederland zoodanig gewapend zij, dat het in een strijd tusschen andere mogendheden een zij het ook secundaire, maar toch actieve rol kan vervullen, hetzij ter handhaving zijner neutraliteit, hetzij als bondgenoot van een der partijen.

En van de wijze, waarop Nederland dezen rol zal hebben vervuld, zal zijn lot afhangen bij den vrede.

In technische zaken, is van een Vereeniging als deze, natuurlijk geen uitspraak te verwachten.

Heeft de Vereeniging, al kan zij geen raadgevende stem uitbrengen, dan werkeloos te zitten?

Met een krachtig „Neen” kan hierop worden geantwoord.

Het doel is immers: de kennis van en de belangstelling in de Zeemacht onder het Nederlandsche volk aan te kweeken en te versterken.

De zeemacht is ver weg. Zij vaart en werkt in de koloniale en andere verre wateren; alleen de bewoners van enkele kustplaatsen aanschouwen haar.

Daarom moet de marine tot het volk gebracht worden: tot dat volk, dat weleer zoo bij uitstek een volk van zeevaarders was, tot dat volk, dat bloei en opkomst dankt aan de zee.

Onbekend maakt onbemind, en belangstelling, die niet op kennis berust, is vluchtig als stroovuur.

Daarom is het eerste middel dat de Vereeniging *Onze Vloot* ter bereiking van haar doel zich voorstelt, de kennis van en de belangstelling, in de zeemacht te bevorderen door voordrachten, waaraan door lichtbeelden een element van aanschouwelijkheid wordt toegevoegd.

Zoo werden in verschillende afdeelingen voordrachten gehouden: over *onderzeeboten*, over het *personeel* der marine, over *panterschepen*, over *kruisers*, over *kustverdediging* en *kustversterkingen*, over *neutraliteit* in territoriale wateren, en andere op de defensie ter zee betrekking hebbende onderwerpen.

Zoo werd zelfs in de kleine gemeente Eysden (Limburg) eene voordracht gehouden over de inrichting der Vloot.

Daaraan kunnen zich aansluiten voordrachten over: expeditiën, reisindrukken, grepen uit het leven aan boord, nadere bespreking van verschillende typen van schepen en scheepsartillerie, stukken uit de geschiedenis van ons zee-wezen, ervaringen uit moderne zee-oorlogen, het leven onzer groote zeehelden enz., enz.

Mogelijk zal het ook zijn, modellen ten toon te stellen, bezoeken aan oorlogschepen en maritieme inrichtingen te organiseeren.

Zie hier eenige middelen van proganda genoemd, zooals die bij de vaststelling der statuten geschikt werden geoordeeld tot het doel: het aankweeken en versterken van de kennis en belangstelling in Neerlands weermacht ter zee.

Van één propagandamiddel wenscht de Vereeniging „Onze Vloot” zich te onthouden nl.: de aanbidding aan het Rijk der Nederlanden van een oorlogschip.

Gesteld dat particulier offervaardigheid eenmaal tot een dergelijke krachtsinspanning in staat ware, het vuur der geestdrift zou daarmee aanstonds zijn gedoofd en niet zoo licht weer tot nieuwen gloed te wekken.

De inrichting der zeemacht en hare geldelijke dekking behoort de taak te zijn en te blijven van de Nederlandsche Regeering.

Men kan er zich echter van verzekerd houden, dat voor een *doeltreffende* verdediging van onze nationale zelfstandigheid en van ons koloniaal bezit, een beroep op de offervaardigheid van het Nederlandsche volk onvermijdelijk zal zijn.

Moge dan het besef van de mogelijkheid en de noodzakelijkheid van een behoorlijke weermacht ter zee door de werkzaamheid der Vereeniging zoozeer zijn aangewakkerd, dat het Rijk der Nederlanden gaarne stoffelijke goederen en persoonlijke krachten beschikbaar stelt: *Voor het behoud van zijn eer, zijn koloniaal bezit en zijn vrijheid.*

En met dezen laatsten wensch beziel, wenden ondergeteekenden zich ook tot U, Delftsche studenten.

In 1870 toonde de oudere generatie dat voor hen het woord onafhankelijkheid geen ijdele klank was; de studentenweerbaarheidschorsen waren bereid naar de grenzen te trekken en hun leven veil te hebben voor het vaderland.

Bij den huidige stand der oorlogstechniek zou het vaderland niet gebaat zijn.

Op U rust echter de taak in vreedstijd te werken voor een waarborg onzer onafhankelijkheid en vrijheid: belangstelling van Uwe zijde in Neerlands' weermacht is derhalve noodzakelijk. Welnu er bestaat gelegenheid te toonen, dat gij deze bezit.

Vrijdag 18 April a.s. zal een door het Voorloopig Comité ingerichte Propaganda-avond met lichtbeelden in de groote concertzaal van Stads Doelen worden gehouden; als sprekers zullen optreden den heer H. M. van Bemmelen, oud-zeeofficier en de heer H. Quispel, oud-kapitein der mariniers. Op dezen avond hoopt het Comité de oprichting eener afdeeling van „Onze Vloot” te bewerkstelligen en stelt het derhalve een onbeperkt aantal introductiekaarten beschikbaar.

Voor leden der studentenorganisaties zullen deze verkrijgbaar worden gesteld op hunne Societeiten, voor anderen in de Keuken der T.H. (Hoofdgebouw) en bij den Secretaris van het Voorloopig Comité, Koornmarkt 11.

Door een groote opkomst bewijze het Delftsch studentendom, dat de waardeering hunner onafhankelijkheid, welke ook zij in 1913 gaan herdenken, niet enkel in naam maar ook in daden bestaat.

Het voorloopig Comité voornoemd:

D. J. van Aalst, <i>Secretaris</i>	Th. P. J. Hoppe.
<i>penningmeester</i> , Koornmarkt 11.	Ph. de Kanter.
H. R. Beukelman.	Prof. J. Klopper.
Prof. Mr. D. van Blom.	P. C. J. P. Kroeze.
W. H. Boom.	W. H. van Leeuwen.
W. C. Braat.	Mr. S. G. Manger Cats.
C. J. Bruijn.	Ds. G. J. W. Oldeman.
Prof. Dr. J. Cardinaal.	Jhr. W. F. A. Röell.
Mr. W. van der Chijs.	W. Roovers.
Prof. H. Cop.	Prof. L. A. van Royen.
E. E. Croin.	G. M. van de Seijp.
W. Gaade.	Mr. R. W. van Stolk.
J. Geers.	Prof. Dr. J. G. Sleeswijk.
A. J. Goedkoop van Nelle.	Dr. J. Thomee.
Mgr. J. J. de Graaf.	Prof. Mr. J. H. Valckenier Kips.
Dr. B. ter Haar.	F. G. Waller.
H. Hendriksz, <i>Voorzitter</i> .	W. Waltman.
Dr. W. A. A. Hecker.	J. W. Lee.

(Zie verder Tweede Blad).

ADVERTENTIEN.

Gelegenheid tot Dineeren
aangeboden, voor minstens 5 personen.

Adres: Bureau van dit Blad.

Gemeubileerde Kamers
te huur aangeboden.

Adres: OUDE DELFT 77.

BEKWAAM TEEKENAAR vraagt
Teekenwerk op het gebied van Water-
bouwkunde, Bruggen- en Spoorwegbouw.

Adres: HUGO DE GROOTSTRAAT 31, DELFT.

Technische Boekhandel en Drukkerij
J. WALTMAN Jr.,
BINNENWATERSLOOT 33-35.

ZATERDAGSMORGENS steeds voorhanden:
Losse nummers van

DE WERELD,

Democratisch-Staatkundig en Algemeen Weekblad.

Per nummer met satirieke plaat 7½ cent
en DINSDAGSMORGENS steeds

HET LEVEN,

geïllustreerd Weekblad. ✕ Per nummer 10 cent

TWEEDE BLAD

behoorende tot het STUDENTEN-WEEKBLAD
van 11 APRIL 1913. No. 24.

Lezingen.

De Sociaaldemocratische Levensbeschouwing.

VERSLAG van de lezing van Mevr.
HENRIETTE ROLAND HOLST, gehouden
voor de Soc. Dem. Stud. Club op
Woensdag 12 Maart.

De bezwaren, welke van eties standpunt doorgaans tegen de Sociaaldemocratie worden ingebracht, laten zich aldus samenvatten: zij houdt te veel rekening met materiele belangen; door het beschouwen van de stoffelijke factoren als de primaire blijkt haar materialisties karakter; daarenboven predikt zij de haat en de onmenselijkheid. De tegenstander beroept zich daarbij of op de Ethiek van Kant die de absolute vrijheid van de geest van alle stoffelijke banden verdedigt of op die van het Slavies Kristendom, zoals deze hoofdzakelijk is ontwikkeld door Tolstoj en Dostojewski, die wél de vereniging der mensen in algemene broederlijkheid als een begeerlijk ideaal aanschouwt, doch er voor terugdeinst ter bereiking daarvan de klassenstrijd te aangaan; hoogstens billikt deze het lijdzzaam verzet.

De tegenstelling nu, welke tussen de boven ontwikkelde en de sociaaldemocratische zienswijze bestaat, wordt hierdoor veroorzaakt dat de soc. dem., ook bij het beschouwen der geestelijke verschijnselen, zich laat leiden door de beginselen der Evolutieleer.

Het begrip Evolutie begint meer en meer door te dringen in de onderscheiden wetenschappen: kosmologie en biologie worden er geheel door beheerst; slechts in de sociologische wetenschappen stuit de toepassing nog op verzet.

De resultaten tot welke deze toepassing heeft gevoerd¹⁾ en welke dus in grote trekken de soc. dem. zienswijze aangeven, zijn de volgende:

Darwin konstateerde reeds bij zijn bestudering van de psychologische verschijnselen in groepen van sociaal levende dieren, dat daar behalve de driften van zelfbehoud, voortplanting, zorg voor het nageslacht, ook andere werkzaam zijn: de *sociale driften*, die de energie van het individu in dienst stellen van de gemeenschap. Daar vindt men reeds in kiem aanwezig eigenschappen als: zelfopoffering, trouw aan de makkers, discipline enz., en deze eigenschappen waren het juist, die het de zwakkere diersoorten mogelijk maakten te blijven bestaan in hun strijd tegen de sterkeren.

De konsekwente evolutionist begrijpt hieruit, dat de redelijke gevoelens, welke wij ondervinden en die allen betrekking hebben op de verhoudingen tussen de mensen tengevolge van hun maatschappelijk samenleven, geen inspiraties zijn van een „bovenzinnelijke wereld”, van de buitenmaatschappelijke sfeer van God, Vrijheid en Onsterfelijkheid, zoals Kant en zijn volgelingen menen. Hij begrijpt, dat de redelijke gevoelens gevormd en gegroeid zijn in de loop der millioenen jaren die nodig waren vóór het mensengeslacht zich bevond op de tegenwoordige hoogte van ontwikkeling. Vandaar hun mysterieuze instinctieve werking; zonder, ja dikwijls tegen onze redenering in; van daar ook hun sterke oerkracht in wezen op een lijn staand met die der andere natuurdrijven van zelfbehoud en geslachtsliefde.

Marx is het, die de verdere ontwikkeling dezer gevoelens in de mensenmaatschappij als de zedelijke geboden, de moraal, zich reeds gevormd hebben, ons heeft aangetoond. De inhoud dezer geboden stelt steeds dat als het goede voor, hetwelk in het algemeen nuttig is. Zij zullen voor ons niet steeds gelijk-luidend zijn daar in verschillende maatschappijvormen voorverschillende klassen, ook verschillende deugden op de voorgrond zullen treden. En de veranderingen, welke in de zedelijke geboden optreden, worden veroorzaakt doordat andere klassen met andere bestaansvoorwaarden en andere belangen op de voorgrond treden, wat op zijn beurt weer een gevolg is van de ontwikkeling der produktiekrachten.²⁾ Maar hiermede is allerminst beweerd, dat er niets blijvends in de verschillende moralen zou zijn waar te nemen; in-

tegendeel, de algemene strekking der zedelijke geboden is steeds dezelfde: *de gemeenschap te plaatsen naast en boven het individu.*

Het gebied, waarvoor de zedelijke geboden gelden, is dus beperkt. Nooit heeft één zedeleer algemeen gegolden, noch ooit dezelfde zedelijke geboden gegolden tegenover de makkers en tegenover hen die buiten de gemeenschap staan. Integendeel: hoe krachtiger zij zijn voor de makkers, hoe krachtiger ook keren zij zich tegen allen die buiten de gemeenschap staan.

Deze beperktheid der zedelijke geboden is iets dat ons onaangenaam aandoet: wij wensten ze te kunnen verruimen over de gehele mensheid. Aan het kapitalisme, het tegenwoordig tijdperk, komt de eer toe, daarvoor de mogelijkheid te hebben geschapen. Het heeft de mensen van alle delen der aarde met elkaar in aanraking gebracht, het heeft Chinese muren omvergehaald en eenheid gebracht in vroegere verbroekeling.

Maar het kapitalisme zelf kan de algemene geldigheid der moraal ons niet brengen, kan ons niet tot een hoger tijdperk van menselijke samenleving voeren. Integendeel: de sociale gevoelens, mensenliefde en algemene broederlijkheid, zij worden door het kapitalisme vertrapt in zijn razende veroveringstocht naar winst — steeds meer winst; de algemeen geldende beginselen van menselijkheid en waarachtigheid worden door het kapitalisme gemaakt tot een groote ironie, waar het de arbeiders dwingt te werken tegen schandelijke voorwaarden en hen dan troost met theorieën over de arbeidsvrijheid.

Maar daartegenover: het kapitalisme heeft de arbeidersklasse voortgebracht, die de betere toekomst brengen zal. Daar hebben de sociale gevoelens zich krachtig ontwikkeld: niet omdat het proletariaat zooveel beter was dan de kapitalistische klasse, maar omdat zijn bestaansvoorwaarde het eiste: het zou tenonder gaan zonder de solidariteit.

Naast de economische grondslag voor deze beschouwingen worden zij gesteund door de filosofie van Josef Dietzgen, die de geest beschouwt als een voortbrengsel der natuur, dat echter ook weer zelfstandig op de natuur kan inwerken. Het is de filosofie die vóór alles de nadruk legt op de samenhang aller dingen, die de verwantschap tussen alle krachten ons aantoonst en ons zachtmoedigheid leert jegens al het bestaande, omdat wij een deel zijn van al het Bestaande en al het bestaande een deel van ons. Dit is het punt van overeenstemming met de moraal van Tolstoj en op zijn bezwaar tegen de klassenstrijd antwoorden wij dan: ook wij voelen vriendschap voor de vijand; maar sterker is onze liefde voor onze gemeenschap en om deze te behouden en te doen bloeien is strijd nodig tegen hen, die haar vernietigen willen.

In de klassenstrijd van het proletariaat kan niet steeds de menselijkheid en de waarachtigheid worden geëerbiedigd. Maar het proletariaat maakt er slechts dan inbreuk op als het er toe genoodzaakt wordt door de drang tot zelfbehoud. Het spreidt in de klassenstrijd een zachtmoedigheid ten toon als nooit één vroegere strijd ons toonde. En het kan en moet dit doen omdat het geschoold is door de Marxistiese levensbeschouwing, die het heeft geleerd dat het niet de personen als zodanig zijn, die verantwoordelijk kunnen worden gesteld, daar het kapitalisme zelf een noodzakelijk tijdperk is in de maatschappelijke ontwikkeling.

J. G.

Boekbespreking.

DE EENDRACHT VAN HET LAND,

door Mr. C. VAN VOLLENHOVEN.

Uitgave: MARTINUS NIJHOFF, 's-Gravenhage.

Voor velen zal dit boekje of in ieder geval de hoofdidee die er in voorgestaan wordt, niet onbekend meer zijn. Want de opgang die de idee der internationale politie in den laatsten tijd gemaakt heeft, mag zeker wel zeer merkwaardig genoemd worden.

Dat niet alleen de geheele pers er zich mee bezig houdt, dat er niet alleen door velen over gesproken wordt, maar dat ook de Regeering zich deze zaak aangetrokken heeft, dat wijst er wel op, dat het juist in dezen laatsten tijd geworden is tot iets meer dan een mooi luchtkasteel, tot iets meer dan de meeste der zoogenaamde „vredesideeën.” Hoe het mogelijk is dat een denkbeeld, dat toch zeker niet nieuw is, plotseling zich in de algemeene gunst ziet verheven, zal wel vele redenen hebben, waarvan slechts enkelen te vinden zijn. Naast de algemeene oorzaken als: de groei van het internationalisme, de afschuw die de laatste groote

¹⁾ K. Kautsky. Ethik und Materialistische Geschichtsauffassung

²⁾ Marx. Voorrede van „Zur Kritik der Politischen Ökonomie”.

oorlogen gewekt hebben, de algemeene vrees voor den grooten Europeeschen oorlog, juist in een tijd van algemeenen economische opbloei e. a., naast die vage en moeilijk te definieeren oorzaken, staat één krachtige daadwerkelijkheid: het boek, waarin het denkbeeld der internationale politie den menschen helder en duidelijk, zwart op wit wordt uitgelegd.

Het is als een gesprek met een tegenstander van de idee. Achtereenvolgens worden alle bezwaren, alle „ja, maar”'s van dezen tegenstander op korte en meestentijds afdoende manier weerlegd. En het mag werkelijk als een groote verdienste van den schrijver worden aangemerkt, dat hij, zelf vurig voorstander van zijn onderwerp, de bezwaren die zijn tegenstanders zouden te berde brengen, zoo duidelijk heeft gevoeld en neergeschreven. Daardoor ook onderscheidt dit werk zich zoo gunstig van de meeste stukken over vrede, internationaal recht enz. Het vervalt niet in een uitbundigen lofzang op den vrede en een beschrijving van hoe mooi het er dan toch wel zou uitzien onder de blauwe (respectievelijk grijzen) hemel, eene soort schrijverij die gewoonlijk slechts voor medejuichenden te genieten is. De voorstanders der internationale politiemacht zullen in dit werkje vinden een verheldering hunner ideeën, maar het is vooral aan den tegenstander van het denkbeeld, dat ik dit werkje speciaal wil aanbevelen. Zij zullen er een antwoord vinden op vele hunner vragen, en de met een overvloed van feiten gestaafde argumenten zullen hen op vele dingen een geheel anderen kijk geven. Dit voor zoover het de idee internationale politie betreft.

Een tweede kwestie, waaraan de schrijver een groot gedeelte van zijn boek wijdt is: waarom juist Holland degeen zou zijn die in dezen het initiatief neemt? Ook op deze vraag geeft de schrijver aan de hand van historie, ligging en rol in de internationale rechtspraak, een uitvoerig antwoord. Dit gedeelte zal misschien sommigen ietwat chauvinistisch voorkomen, n.l., daar waar hij België en Zwitserland uitschakelt wegens hunne neutraliteit, maar aan den anderen kant zal men moeten toegeven dat de kans voor Holland toch minstens gelijk staat en dat de idee op 't oogenblik in Holland zeker meer populariteit heeft dan in de meeste dier andere landen. Alles samen genomen geloof ik wel, dat de leuze: „Vrede door gerechtigheid!” welke in dit boekje wordt voorgestaan, hiermede weder een schrede voorwaarts is gegaan, en steeds meer veld wint op het oude devies: „Vrede door rechtvaardigheid!”

H. C. S.

MAANDBLAD VOOR VROUWENSTUDIE —

1e Jaargang, 1e aflevering, 1 April 1913.
L. E. BOSCH & ZONEN, Utrecht. —

Vrouwenstudie, wat vreemde samenvoeging van zeer verschillende begrippen! De vrouw en de studie, hoe ver denk ik die twee nu van elkaar, en hoe komt nu dit nieuwe tijdschrift als speciaal blad voor vrouwenstudie.

De studie. Kent gij een begrip dat meer direct voor u oproept de gedachte aan gedegen en onverzettelijke kracht? Voelt ge hierin niet dadelijk een onbuigzame wil, die tot elken prijs doorgronden wil de vele raadselen die de wereld biedt? Op mij in elk geval maakt 't woord studie den indruk van moeite en inspanning, van zwaren strijd om alle gedachten te leeren concentreeren. —

De vrouw. Kent gij een begrip van schooner en dieper inhoud? Ziet gij niet hierin alle fijnheid en gevoeligheid bijeen. Is hierin niet voor u een onbevattelijk ideaal verbeeld? —

De vrouw en de studie, hoe mijlenver denk ik me die beide begrippen van elkaar verwijderd. Hoe kan een vrouw de schoonste tijd van haar leven geven aan de studie, zonder te verliezen van die wonderlijke fijnheid, van die diepere manier van het leven zien, die haar van den man onderscheidt?

Zeker moet de vrouw weten, evengoed als de man. Maar toch anders. Niet oppervlakkiger, maar zij kan zich beter bij de grondbeginselen bepalen. Maar studie: het geheel inleven in de wetenschap, het zal de vrouw die ik mij voorstel in laatste instantie vreemd blijven.

De vrouw is anders en in een ander gebied zal haar toewijding gevraagd worden. Verstandig, natuurlijk moet ze dat zijn; maar geleerdheid past niet bij de vrouw.

En intusschen bestaan er dames-studenten, intusschen is er vrouwenstudie. Ben ik nu zoo ouderwetsch, dat ik dat nog steeds vreemd blijf vinden? Zal met den nieuwen tijd hierover een nieuw licht zijn opgegaan?

Ik geloof het niet. Ik blijf me beide begrippen voorstellen als haast-onverzoenlijk. Hoe kan een vrouw die studeert vrouw blijven (ik wil dit ideaal blijven zien) — en hoe kan die vrouw studeeren?

Zie de groote vrouwen uit de geschiedenis of uit de letterkunde: Beatrice, Jean d'Arc, en zoovele anderen, waren het ooit vrouwen die wetenschappelijk gevormd waren?

Maar de nieuwe tijd stelt een nieuwe norm — naar het schijnt — en zoo verschijnt een Maandblad voor Vrouwenstudie.

Het inleidend woord is sympathiek. Ook is er een artikel over de vrouw en de studie in de Theologie (o, wonderlijke disharmonie der samengevoegde begrippen), en over het Centraal Bureau voor Vrouwenstudie in Nederland. Een lijstje van 't aantal studeerende vrouwen in Nederland en een opgave van Examina besluiten het geheel.

Eenvoudig en degelijk is de indruk — even eenvoudig en degelijk als het omslag —, maar vreemd is het, dat er een achttiental redactieleden voor noodig zijn om een maandblad van 12 bladzijden tekst en 8 bladzijden advertenties te doen verschijnen.

En vreemder nog: die vrouwenstudie. —

RED.

DE ELECTRONEN THEORIE, door P. M. DE WOLF.

Uitgave van A. Kluwer te Deventer. Prijs f 0,50.

In het voorbericht zegt de schrijver, dat dit boekje bestemd is voor menschen, die niet door den aard van hun studie met de nieuwste natuurkundige begrippen zijn vertrouwd geraakt. Voor hen geeft hij dan ook een heldere en zeer populaire uiteenzetting der electronentheorie, welke voor ons echter te populair mag worden genoemd.

De onderwerpen: De mechanische druk van het licht; Verband tusschen de zon en onze aarde; en Anorganische evolutie e. d. worden mijns inziens veel te kort behandeld, terwijl bij deze laatsten het noodige verband met hetgeen vooraf gaat ontbreekt. Niet te min kan ik dit boekje zeer aanbevelen aan hen, die niet weten wateen „electroon” is, doch daar hooren waarschijnlijk de meeste Delftenaren niet onder.

Studiebelangen.

Centrale Commissie.

De scheikundige afgevaardigde had een onderhoud met Prof. Is. P. de Vooy en werd door Z. H. G. gemachtigd tot publicatie van het volgende:

CANDIDAATSEXAMENS SCHEIKUNDIG INGENIEUR,
in Juni e. k.

Exameneischen Mechanische Technologie II,
(Prof. I. P. de Vooy).

Textielindustrie,
papierfabrikage.

Voorts keuze van twee der vier volgende bedrijfstakken:

drukkerijbedrijven,
malerij,
glasfabrikage,
aardewerkindustrie.

Ten behoeve van de studenten T₂ en T₃ die in dit cursusjaar de mechanische technologie II bestudeerden, zal de gelegenheid geopend worden om na afloop van het 2e en 3e studiejaar tentamen af te leggen.

Het tentamen is echter in geen geval een officieus vóór-examen. Het zal alleen worden afgenomen van hen, die anders een vol jaar of twee jaar na het afloopen van den cursus zouden moeten wachten alvorens examen te kunnen afleggen.

Voor de C. C.,

J. DE JONG, Secretaris.

De *Nederlandsche Staatscourant* van 25 Febr. 1913, n°. 57, bevat het volgende:

Ministerie van Koloniën.

WIJ WILHELMINA, BIJ DE GRATIE GODS,
KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES,
VAN ORANJE NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordracht van onzen Minister van Koloniën van 21 Februari 1913, afdeling D, n°. 56;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Artikel 1.

Naar gelang van de behoefte, worden door Onzen Minister van Koloniën studenten der Technische Hoogeschool te Delft, die geslaagd zijn in het propaedeutisch examen, bedoeld bij art. 8 van Ons besluit van 4 Juli 1905 (*Staatsblad* n°. 227), wier fysieke geschiktheid voor den dienst in Nederlandsch-Indië is gebleken en die genegen zijn zich voor dien dienst te verbinden, bestemd om, na behoorlijk volbrachte studiën en verkrijging van het diploma van civiel-ingenieur, ter beschikking van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië te worden gesteld, ten einde daar te lande te worden geplaatst bij den waterstaat en 's lands burgerlijke openbare werken of bij den dienst der Staatsspoorwegen, een en ander met inachtneming van de bestaande bijzondere regelen voor de uitzending van dergelijk personeel.

De keuze der studenten geschiedt op voordracht van het college van rector magnificus en assessoren der Technische Hoogeschool, na raadpleging van de afdeling Weg- en Waterbouwkunde dier school. Bij de keuze zal niet uitsluitend op bekwaamheid maar ook op karaktereigenschappen zijn te letten.

Artikel 2.

Aan voor den Indischen dienst bestemde studenten wordt voor hun verderen studietijd eene kwartaalsgewijze beschikbaar gestelde toelage toegekend, naar reden van f 1000 (één duizend gulden) 'sjaars, als tegemoetkoming in de studiekosten, voor zooveel zij zich blijven onderscheiden door goed gedrag, ijver en bekwaamheid, ter beoordeeling van Onzen Minister van Koloniën.

Door hen die binnen drie dagen na het afleggen van het propaedeutisch examen worden aangenomen, kan deze toelage worden genoten gedurende ten hoogste vier jaren, gerekend van het tijdstip waarop dat examen werd afgelegd. Voor hen die later worden aangenomen, wordt het tijdvak van vier jaren verminderd met den tijd die sedert het afleggen van genoemd examen is verlopen.

Artikel 3.

Ieder der voor den Indischen dienst bestemde studenten verbindt zich ten genoeg van Onzen Minister van Koloniën om, wanneer hij:

a. om welke reden ook, alleen uitgezonderd het geval van welbewezen ziels- of lichaamsgebreken buiten eigen toedoen ontstaan (ter beoordeeling van Onzen Minister van Koloniën), zijne bestemming voor den dienst in Nederlandsch-Indië niet mocht kunnen of willen volgen;

b. binnen vier jaren na het afleggen van het propaedeutisch examen er niet in mocht slagen het diploma van civiel-ingenieur te verwerven;

c. binnen den tijd van 5 jaren na zijne aankomst in Nederlandsch-Indië, anders dan ten gevolge van welbewezen ziels- of lichaamsgebreken buiten eigen toedoen ontstaan (ter beoordeeling van de Regeering) uit 's lands dienst wordt ontslagen, terug te betalen wat ingevolge deze regeling uit de Indische geldmiddelen te zijnen behoeve zal zijn voldaan.

Artikel 4.

De ter uitvoering van deze regeling noodige bepalingen en voorschriften worden door Onzen Minister van Koloniën vastgesteld.

Artikel 5.

De uitgaven uit dit besluit voortvloeiende worden gekwetten ten laste van het eerste hoofdstuk der begrooting van Nederlandsch-Indië.

Onze Minister van Koloniën is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden verzonden aan Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken en aan de Algemeene Rekenkamer en dat in de *Nederlandsche Staatscourant* zal worden geplaatst.

's Gravenhage, 25 Februari 1913.

WILHELMINA.

De Minister van Koloniën,
DE WAAL MALEFIJT.

De Minister van Koloniën maakt bekend, dat in het jaar 1913 onder de in bovenstaand Koninklijk besluit van 25 Februari 1913, n°. 57, bepaalde voorwaarden, ten hoogste 12 studenten der Technische Hoogeschool te Delft, die in dat jaar geslaagd zijn of zullen slagen in het propaedeutisch examen, bedoeld in artikel 8 van het Koninklijk besluit van 4 Juli 1905 (*Staatsblad* n°. 227), en evenveel van in elk der jaren 1912, 1911, 1910 of 1909 in dat examen geslaagde studenten, bestemd kunnen worden om, na behoorlijk volbrachte studiën en verkrijging van het diploma van civiel-ingenieur, ter beschikking van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië te worden gesteld, ten einde daar te lande te worden geplaatst bij den waterstaat en 's lands burgerlijke openbare werken of bij den dienst der Staatsspoorwegen. Van elk van bovenbedoelde twaalfallen zullen drie personen geplaatst kunnen worden bij laatstgenoemden tak van dienst en negen bij den waterstaat en 's lands burgerlijke openbare werken.

De studenten die voor eene bestemming voor den Indischen dienst, als bedoeld, en de daaraan verbonden studietoelage in aanmerking wenschen te komen, zullen hun op zegel te stellen request moeten richten aan den Minister van Koloniën, doch moeten inzenden aan het college van rector magnificus en assessoren der Technische Hoogeschool te Delft en daarbij hebben mede te deelen bij welke der twee genoemde takken van dienst zij bij voorkeur wenschen te werk gesteld te worden.

's Gravenhage, 6 Maart 1913.

De Minister van Koloniën,
Voor den Minister,
De Secretaris-Generaal,
STAAL.

Ingekomen boeken.

MAANDBLAD VOOR VROUWENSTUDIE. 1e Jaarg.
1e Af. 1 April 1913.

Uitgave: L. E. Bosch en Zoon, Oude Gracht, Utrecht.

HET THEOSOPHISCH PAD. 2e Jaarg. No. 8. Maart '13.

HET BILJART. 1e Jaarg. No. 3. 12 Maart 1913.

Technische Hoogeschool.

AFDEELING DER WEG- EN WATERBOUWKUNDE.

De Voorzitter van de Afdeling der Weg- en Waterbouwkunde van de Technische Hoogeschool maakt bekend, dat zij, die wenschen deel te nemen aan het Ingenieurs-Examen voor Civiel-ingenieur, dat zal worden afgenomen in Juni 1913, zich hiervoor schriftelijk hebben aan te melden bij den Secretaris der Afdeling, Prof. J. Klopper, vóór den 1en Mei 1913.

Formulieren voor de aanmelding zijn verkrijgbaar in den Technischen Boekhandel en Drukkerij J. Waltman Jr., Binnenwatersloot 33-35 te Delft.

—o—

AFDEELING DER SCHEIKUNDIGE TECHNOLOGIE.

De Voorzitter van de Afdeling der Scheikundige Technologie van de Technische Hoogeschool maakt bekend, dat zij, die wenschen deel te nemen aan het Ingenieurs-Examen voor Scheikundig-ingenieur, dat zal worden afgenomen in Juni 1913, zich daartoe schriftelijk hebben aan te melden bij den Secretaris, Prof. Dr. J. G. Sleeswijk, vóór den 15en Mei 1913.

Formulieren voor de aanmelding zijn verkrijgbaar in den Technischen Boekhandel en Drukkerij J. Waltman Jr., Binnenwatersloot 33-35 te Delft.

—o—

AFDEELING DER MIJNBOUWKUNDE.

De Voorzitter van de Afdeeling der Mijnbouwkunde der Technische Hoogeschool maakt bekend, dat zij, die wenschen deel te nemen aan het Ingenieurs-Examen voor Mijningenieur, dat zal worden afgenomen in de maanden Mei en Juni 1913, zich hiervoor schriftelijk hebben aan te melden bij den Secretaris der Afdeeling, Prof. J. A. Grutterink, vóór den éérsten Mei 1913.

Formulieren voor de aanmelding zijn verkrijgbaar in den Technischen Boekhandel en Drukkerij J. Waltman Jr., Binnenwatersloot 33-35 te Delft.

—o—

Bij beschikking van den Minister van Binnenlandsche Zaken, van 9 April 1913, No. 4367, Afd. O., is voor het tijdvak van 16 April tot en met 31 Augustus 1913 benoemd tot assistente voor de microscopische anatomie Mejuffrouw Dr. J. E. van Amstel, t., Hugo de Grootstraat No. 58 te Delft.

Correspondentie.

Aan den heer Van L.

Uwe bijdragen kunnen helaas niet geplaatst worden. Wij wachten gaarne nieuwe copy.

Aan den heer J. G.

Het lijkt ons geschikt Uw stuk zonder naschrift te plaatsen.

Berichten en Mededeelingen.

Delftsche Studenten Debating-Club.

Vierde Huishoudelijke Vergadering, op Dinsdag 22 April 1913, aanvang 8 uur, in de Leeszaal der Societeit Phoenix.

Stellingen:

I.

Nederland's ontwikkeling in democratische richting valt toe te juichen:

- 1°. omdat voor afzienbaren tijd een krachtige nationale eenheid daardoor het best gewaarborgd is;
- 2°. om het opvoedend karakter der democratie.

II.

Zij belooft de meeste resultaten:

- bij koppeling van algemeen mannen- en vrouwenkiesrecht aan meervoudig kiesrecht voor gehuwden;
- bij onverzwakte handhaving van plaatselijke en gewestelijke autonomie en zelfbestuur;
- bij het overlaten van een groeiend deel van den wetgevendenden arbeid aan de uitvoerende organen, onder onverkort behoud van dezer verantwoordelijkheid aan de vertegenwoordigende lichamen.

III.

De republiek een eisch van democratie te noemen, is miskenning van beider wezen.

Verdediger: Prof. Mr. D. VAN BLOM.

(Zie verder Derde Blad.)

ADVERTENTIEN.

VERSCHEENEN bij den Technischen Boekhandel en Drukkerij J. WALTMAN Jr.

Overzicht der Koolzuur- — en Cyaanderivaten —

— DOOR —

PROF. DR. J. BÖESEKEN, T.

PRIJS f 3.50.

PRIJS f 3.50.

Firma E. DE GROOT,

Hoek VOLDERSGRACHT 33. — DELFT.

Sedert 1870 bekend onder den naam van VOGELI.

Geeft steeds de HOOGSTE WAARDE voor NETTE GEDRAGEN KLEEDEREN, zooals:

Heeren-Costuums van f 6,— tot f 14,—.
Demisaisons en Winterjassen van f 5,— tot f 12,—.
Pantalons van f 2,50 tot f 5,—.

☛ Ook dagelijks buiten de stad te ontbieden.

Kasteelen, buitenplaatsen, tuinen — en parken van Nederland. —

Vier honderd en zeventig afbeeldingen,
:: met tekst van H. JONGSMA. ::

Prijs in prachtband f 10,50.

Voorhanden in den TECHNISCHEN BOEK-
HANDEL EN DRUKKERIJ J. WALTMAN JR.,
Binnenwatersloot 33-35.

C. MENSERT Pzn.

Gasfitter en Loodgieter.

OUDE DELFT 146.

DAGELIJKS bestaat gelegenheid tot het nemen van een abonnement op

De Nieuwe Courant

te 's GRAVENHAGE,

met Ochtend- en Avond-editie
à f 3,— per kwartaal.

Exemplaren ter kennismaking worden op aanvraag gratis toegezonden door den Agent: Technische Boekhandel en Drukkerij J. WALTMAN Jr., BINNENWATERSLOOT 33, DELFT.

DELFTSCHE

Limonade-Siropen

Sinaasappel- of Oranje-Limonade

75 cts. per flesch; 6 flesschen franco zending.

NIEUWE LANGENDIJK 50.

Aanbevelend, **W. DE HOOGH.**

DERDE BLAD

behoorende tot het STUDENTEN-WEEKBLAD

van 11 APRIL 1913. No. 24.

Bibliotheek Societeit Phoenix.

NIEUW AANGESCHAFTE BOEKEN.

I. NEDERLANDSCH.

- Greshoff, J.** I—1160
Het Jaar der Dichters. Muzen Almanak voor 1913.
Apeldoorn, C. M. B. Dixon & Co., 1912.

II. FRANSCH.

- La Chanson Française du XVe au XXe siècle avec un appendice musical.** II—1362
Paris, La Renaissance du livre, Jean Gillequin et Cie.
- Tinayre, Marcelle** II—1363
Madeleine au Miroir. Journal d'une femme.
Paris, Calman—Lévy.
- Gide, André** II—1364
L'Immoraliste.
Paris, Mercure de France, 1911.

III. ENGELSCHE.

- Hunt, Violet** III—588
The wife of Altamont.
Leipzig, B. Tauchnitz, 1910.
- Sadi,** III—589
Gulistan or Flower-Garden: translated, with an Essay,
by James Ross.
New-York and London, The Walter Scott Publishing Co.
- Wilson, John G.** III—590
The Old Volume, literary and artistic, 1912.
London, Simpkin, Marshall, Hamilton, Kent and Co.

IV. DUISCH.

- Ernst, Otto** IV—546
Laszt Sonne herein! Heitere Geschichten und Plaudereien.
Berlin—Wien, Ullstein und Co.
- Ewers, Hanns Heinz** IV—547
Alraune, die Geschichte eines lebenden Wesens. Mit Bild-
beigaben von Ilna Ewers—Wunderwald.
München, Georg Müller, 1911.

V. LETTERKUNDE.

- Querido, Is.** V—152
Geschreven Portretten, (met portretten).
Amsterdam, L. J. Veen.
- Timmermans, B.** V—153
L'Évolution de Maeterlinck.
Brussel, Editions de la Belgique, 1912.

VI. GESCHIEDENIS.

- Godée Molsbergen, Dr. E. C.** VI—331
De Stichter van Hollands Zuid-Afrika Jan van Riebeeck.
1618—1677. Met 26 portretten, platen en kaarten.
Amsterdam, S. L. van Looy, 1912.

VII. KOLONIËN, LAND- EN VOLKENKUNDE.

- Bruin, Cornelis de** VII—161
Reizen van Cornelis de Bruyn. Deel I. Door de vermaardste
Deelen van Klein Asia, De Eylanden Scio, Rhodus, Cyprus,
Metelino, Stanchio, etc. Mitsgaders de voornaamste Steden

van Aegypten, Syrien en Palestina. Verrijkt met meer
als 200 kopere Konstplaten, vertoonende de beroemdste
Landschappen, Steden etc. Alles door den Auteur selfs
na het leven afgetekend.

Tot Delft, Gedrukt bij Hendrik van Kroneveld, 1698.
Met Privilegie.

Deel II. Reizen over Moskovie, door Persie en Indie.
Verrijkt met Driehondert kunstplaten, Vertoonende De
beroemdste lantschappen en steden, ook de byzondere
dragten, beesten, gewassen en planten, die daar gevonden
worden. Vooral derzelve oudheden, En wel voornamentlijk
heel uitvoerig, die van het Heerlyke en van oudts de
geheele werrelt door befaemde Hof van Persepolis, By
den Persianen Tchilminar genaemt. Alles door den Auteur
zelf met groote naeukeurigheid na 't leven afgetekent, en
nooit voor dezen in 't ligt gebragt.

't Amsteldam, By Rudolph en Gerard Wetstein, Joannis
Oosterwyk, Hendrik van de Gaete, Boekverkopers, 1714.

VIII. SOCIALE WETENSCHAPPEN.

- Schirmacher, Kacthe** VIII—243
Die Suffragettes.
Weimar, Alexander Duncker, 1912.
- Enka,** VIII—244
Christendom en Socialisme.
Schiedam, „Drukkerij de Toekomst”, 1912.
- Wertheim Salomonson, Prof. Dr. J. K. A.** VIII—245
Congrès International d' Anthropologie criminelle.
Compte Rendu des travaux de la cinquième session tenue
à Amsterdam du 9 au 14 Septembre 1901.
Amsterdam, J. H. de Bussy, 1911.

X. KUNST.

- Fromentin, Eugène** X—194
Les Maîtres d' Autrefois, Belgique—Hollande.
Paris, Plon, Nourrit et cie, 1912.
- Gayet, M.** X—195
L' Art Persan. (avec illustrations).
Paris, Alcide Picard et Haan.
- Maspero, G.** X—196
Art in Egypt. illustrated.
London, William Heinemann, 1912.
- Rousseau, Henry** X—197
La Sculpture aux XVIIe et XVIIIe Siècles, avec illu-
strations (collection des Grands Artistes des Pays-Bas).
Paris, Bruxelles. G. van Oest et Cie, 1911.
- Lafond, Paul** X—198
Roger van der Weyden. avec illustrations. (Collection
des Grands Artistes de Pays-Bas).
Paris, Bruxelles, G. van Oest et Cie, 1912.
- Beets, N.** X—199
Lucas de Leyde, avec illustrations. (Collection des Grands
Artistes des Pays-Bas).
Paris, Bruxelles, G. van Oest et Cie, 1913.
- Fuller—Maitland, J. A.** X—200
Brahms. Autorisierte Deutsche. Bearbeitung von A. W.
Sturm. Mit 150 Abbildungen. Berlin und Leipzig, Schuster
und Loeffler, 1912.

- Bekker, Paul** X—201
Beethoven.
Berlin, Schuster und Loffer, 1912.

BROCHURES.

- Vollenhoven, Mr. C. van** Broch.
De Eendracht van 'het Land.
's Gravenhage, Martinus Nijhof, 1913.
- Roodhuizen, A.** Broch.
Het Kiesrechtvraagstuk.
Baarn, Hollandia-Drukkerij, 1913.

Bruining Jzn., J.

De verhouding tusschen Geloofsleer en Geschiedenis.
Baarn, Hollandia-Drukkerij, 1913.

Bayneek, Dr. H.

Het Christendom.
Uit de Serie „Grootte Godsdiensien”.
Baarn, Hollandia-Drukkerij, 1912.

De nummers III—589, VII—161 en VIII—245 zijn present-exemplaren.

Broch.**Broch.**

Zaterdag 12 April. Geb. v. K. en W.: Zevende Volksconcert door het Residentie-orkest onder leiding van mr. J. A. H. baron van Zuylen van Nyevelt; 8 uur.

Diligentia: Vereeniging van Kamermuziek: 5e Concert „Het Parijsche Kwartet”; 8 uur.

Zondag 13 April. Diligentia: Piano-concert door den blinden pianist E. Beverwijk; 2½ uur.

Maandag 14 April. Diligentia: Piano-concert door Willem Andriessen; 8 uur.

Geb. v. K. en W.: Gezelschap Royaards: „Het levende lijk”; 7½ uur.

Dinsdag 15 April. Diligentia: Lieder-avond Marie Louise Debogis; 8 uur.

Woensdag 16 April. Geb. v. K. en W.: Concert ten bate van het pensioenfonds van het Amsterdamsche Concertgebouw-Orkest, dirigent Willem Mengelberg; solist L. Wüllner; 8 uur.

ROTTERDAM.

Vrijdag 11 April. Gr. Schouwv.: Rotterd. Tooneelgezelschap: „Oud-Heidelberg”; 8 uur.

Zaterdag 12 April. Gr. Schouwv.: Wiener Operette: „Autoliebchen”; 8 uur.

Tivoli-Schouwburg: N. V. Tooneelvereeniging van Amsterdam „Sylvia Silombra”; 8 uur.

Zondag 13 April. Gr. Schouwv.: Gezelschap Royaards: „Het levende lijk”; 8 uur.

Lijst van Vergaderingen.

Christen Studenten-Vereeniging.

Donderdag 17 April, 's avonds 8 uur, in Zaal 4 der T.H. (Hoofdgebouw). Lezing van Dr. Gerretsen. Onderwerp: Deïsme.

Donderdag 24 April, 's avonds 8 uur, in Zaal 4 der T.H. (Hoofdgebouw). Discussie.

Vereeniging „Onze Vloot”.

Vrijdag 18 April. Propaganda-avond in de Grootte Concertzaal van de Stads Doelen.

Delftsche Stud. Debating-Club.

Dinsdag 22 April, 's avonds 8 uur, in de Leeszaal van de S. P. Huishoudelijke Vergadering. Spreker: Prof. Mr. D. van Blom.

Agenda.

DEN HAAG.

Vrijdag 11 April. Geb. v. K. en W.: N. V. Tooneelvereeniging van Amsterdam: „Hamlet”; 8 uur.
